

Examenul național de bacalaureat 2022

Proba E. a)

Limba și literatura română

Model

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește următorul fragment:

În anul acela am avut un alt profesor de română, pe Mazilu. Ne-a plăcut de la început tuturor pentru că era mucalit*, îi plăcea să citească tare compozițiile noastre, comentându-le cu mult haz și ne vorbea neîncetat de literatură, ne îndemna să citim pe Odobescu, pe Slavici, pe Hogaș, „ca să ne îmbogățim mintea și vocabularul”, cum obișnuia să ne spună. În martie ne-a dat acest subiect pentru compoziția de scris acasă: *Cum am simțit că se face primăvară?*

De data aceasta, n-am mai amânat compoziția până în ultimul moment. Am început să scriu la începutul după-amiezii și n-am încheiat-o decât când m-a strigat mama de jos, din capul scării, să vin la masă. Vreo 20 de pagini de caiet, pe care le-am scris cu o stranie, necunoscută bucurie; parcă m-aș fi trezit deodată într-una din lumile cărților pe care le citisem, singurele lumi reale și cu sens pentru mine; parcă aș fi scris și eu ca unii din autorii aceștia adevărați – cei pe care nu-i învățam încă la școală – și aș fi scris ca să fiu citit de unul ca mine, iar nu de un profesor, pentru notă. Mazilu avea obiceiul să ne privească zâmbind, în ochi, încercând parcă să ghicească autorul textului celui mai pitoresc, textul care i-ar fi dat lui prilejul să ne corecteze făcând o sumă de glume, cutremurând întreaga clasă într-o cascadă de hohote. Alegea câteva caiete, apoi se întorcea la catedră și începea să citească. Nu înțeleg cum am știut că, de data aceasta, va alege și caietul meu. Îl priveam cu un zâmbet complice și probabil că gestul acesta cutezător mă făcuse să roșesc pentru că, după ce a șovăit o clipă în dreptul băncii de alături, Mazilu s-a întors și mi-a cerut caietul. [...]

După prima pagină, Mazilu a ridicat ochii din caiet și m-a întrebat: „De unde ai copiat-o?” și, pentru că mă pregăteam să protestez, a adăugat: „Vreau să spun, de unde te-ai inspirat? Din ce carte?”. M-am îmbujorat și am ridicat neputincios din umeri. Mazilu a ghicit încurcătura mea și a reluat lectura cu un zâmbet misterios. La răstimpuri, ca să nu lase impresia că e vorba de o capodoperă, sublinia un adjectiv prea strident sau se întrerupea ca să-mi explice că făcusem o inadvertență. Dar, când a terminat de citit, m-a privit în ochi și mi-a spus: „Bravo! Sunt nevoit să-ți dau nota zece!”

A fost prima mea victorie: recunoașterea, în fața întregii clase, că nu mai eram corigentul la limba română de anul trecut. Probabil că Mazilu fusese atât de surprins de povestirea mea, încât a vorbit în cancelarie, căci, la sfârșitul recreației, Moisescu a venit la mine și mi-a cerut caietul. Voia să citească și el aventurile mele onirice*, cu Crivăț-Împărat și toți cei care mai erau și pe care i-am uitat de mult. Un adevărat triumf pe care, odată ajuns acasă, l-am relatat cu amănunte, deși nu știu dacă am reușit să înduplec rezerva și scepticismul părinților. (Tata mi-a spus că se va lăsa convins numai după ce va vedea nota zece trecută în carnet, adică la sfârșitul trimestrului.)

Dar, pentru mine, experiența aceasta a avut urmări mult mai adânci. Descoperisem că, dacă sunt „inspirat”, pot scrie cu aceeași ușurință – deși nu cu aceeași viteză – cu care, câțiva ani înainte, urmăream pe ecranul meu interior aventurile armatei secrete. De mai multe ori până atunci încercasem să scriu, dar, după câteva pagini, mă simțeam deodată fără chef, reciteam consternat, umilit, ultimele rânduri și rupeam cu furie foile din caiet, le mototoleam, le azvârleam în foc. Acum mi se părea că aflasem secretul: nu puteam scrie bine decât dacă eram „inspirat”.

Mircea Eliade, *Memorii*

**mucalit* – care știe să stârnească râsul, păstrând un aer serios; poznaș

**oniric* – privitor la vise, care aparține visului

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al secvenței *cu amănunte*. **6 puncte**
2. Menționează două modalități prin care profesorul Mazilu se face plăcut elevilor, utilizând informațiile din textul dat. **6 puncte**
3. Precizează reacția pe care le-o provoacă părinților relatarea lui Mircea Eliade, justificându-ți răspunsul cu o secvență semnificativă din textul dat. **6 puncte**
4. Explică un motiv pentru care elevul Mircea Eliade simte bucurie în timpul redactării temei. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, atitudinea profesorului Mazilu după ce citește compunerea lui Mircea Eliade, așa cum reiese din textul dat. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă inspirația este sau nu stimulată de lectură, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din textul *Memorii* de Mircea Eliade, cât și la experiența personală sau culturală. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

- formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; **14 puncte**
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea, respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte. **6 puncte**

În vederea acordării punctajului, textul trebuie să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea **(10 puncte)**

Prezintă, în minimum 50 de cuvinte, două modalități de caracterizare a personajului, identificate în fragmentul dat.

Rosmarin surâdea, în vreme ce Liana striga vesel:

— Sunt frumoasă, Tincuțo?

Bătu din palme și se răsuci cu pași de dans împrejurul camerei, parcă ar fi auzit o mare noutate. Apoi, după ce Tinca ieși cu haina și blana, se așeză la masă, începând să examineze cu amănuntul cumpărăturile, explicând fiecare lucru în vederea zilei de mâine.

Era obișnuită să primească complimente și totuși îi făceau plăcere ori de la cine veneau. Pe stradă bărbații întorceau capul după ea ca și când ar fi răspândit o vrajă irezistibilă. Figura ei de fetiță mirată și nevinovată, cu părul blond natural, cu obraji puțin buclăți, cu nasul mic obraznic, nu o prea distingeau din mulțimea de femei drăgălașe care dau străzilor bucureștene, altfel puțin remarcabile, un aspect atât de simpatic. Ochii ei însă fascinau prin culoarea lor albastră închisă cu reflexe violete, adumbriți de lungile gene blonde ca într-un cuib de aur. În privirile lor scăpăra curiozitatea inteligentă, un etern semn de întrebare și, mai ales în momentele de uitare de sine, o pâlpâire stranie, o melancolie tulburătoare ca un avertisment ascuns.

Liviu Rebreanu, *Jar*

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea **(30 de puncte)**

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *particularități ale unui text poetic studiat*, aparținând lui Lucian Blaga.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea textului poetic într-o perioadă, într-un curent cultural/literar sau într-o orientare tematică;
- comentarea a două imagini/idei poetice relevante pentru tema textului poetic studiat;
- analiza a două elemente de compoziție și/sau de limbaj, semnificative pentru textul poetic ales (de exemplu: titlu, incipit, relații de opoziție și de simetrie, motive poetice, figuri semantice, elemente de prozodie etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.